

Informe de valoració de les observacions l'informe jurídic relatiu a l'esborrany del Pla de gestió Xarxa Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca (versió juliol 2018)

Antecedents

1. El director general d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus, per suplència del director general d'Espais Naturals i Biodiversitat, i per conducte de la secretària general, va sol·licitar en data 8 d'agost de 2018 informe del Servei Jurídic de Medi Ambient, a què es refereix l'article 9.2.f) de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental de les Illes Balears, dins el procediment d'elaboració del Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca.
2. En data 20 de maig de 2019 ha tingut entrada l'informe jurídic sol·licitat, signat pel cap del Servei Jurídic de Medi Ambient i el cap de secció XIV.
3. En data 21 de maig de 2019 ha tingut entrada informe jurídic complementari de 20 de maig de 2019 relatiu a l'esborrany del Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca (versió juliol 2018) signat pel cap del Servei Jurídic de Medi Ambient.

Consideracions

1. Aquest informe s'emet per tal de valorar les diferents observacions dels informes jurídics de data 17 de maig de 2019 i 20 de maig de 2019, relatius al Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca.
2. Hi ha tot un seguit d'observacions de caire formal a l'informe jurídic de 17 de maig de 2019, que tot seguit es tracten:
 - a. L'informe jurídic esmenta que no consta a l'expedient la comunicació feta a la Conselleria de Cultura, Participació i Esports. Sobre aquesta afirmació convé aclarir que la comunicació es féu el 31 de juliol de 2017, amb registre de sortida núm. 011607 i que forma part del document 028. En el document 029 consta la prova de lliurament a aquesta Conselleria en data 2 d'agost de 2017.
 - b. En relació amb l'observació sobre que l'informe de valoració d'al·legacions

ha de dur el vistiplau o el conforme de la persona titular de la direcció general d'Espais Naturals o Biodiversitat, s'esmena aquesta mancança, afegint el vist i plau del director general amb data actual.

- c. En relació amb l'informe a la Comissió de Coordinació de Política Territorial, l'informe jurídic indica que no consta la seva emissió a l'expedient administratiu tramès. Al respecte convé aclarir que en data 12 de març de 2017 s'envià l'ofici de tramesa de l'acord pres per aquesta Comissió en sessió de 10 de gener de 2019, en el qual informà favorablement la declaració com a ZEC de distints llocs d'interès comunitari inclosos en el Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca, signat per la cap del servei de Planificació al Medi Natural, al servei Jurídic, amb registre de sortida de la Direcció General núm. 208 i amb núm. de registre d'entrada 59 en aquell servei, el dia 12 de març de 2019. A més, en data 14 de maig de 2019 es tornà a enviar aquest document per correu electrònic al cap del Servei Jurídic.
 - d. En relació amb l'al·legació de SEO/BirdLife i de la Societat de Caçadors d'Alcúdia, l'informe jurídic diu que no consta en la documentació tramesa al Servei Jurídic. Sobre aquesta observació cal aclarir que l'al·legació d'aquestes entitats formen part del document 038 (en què hi estan totes les al·legacions rebudes durant la primera informació pública), tramès al Servei Jurídic en data 8 d'agost de 2018.
3. En relació amb l'observació relativa a la subjecció o no d'aquest Pla de gestió Natura 2000 a avaluació ambiental estratègica, cal indicar, en primer lloc que, per tal de no separar-se del criteri seguit en precedents administratius, aquesta Direcció General va agafar de referència la tramitació seguida en els darrers plans de gestió aprovats en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears l'any 2015; aquests són: el de la serra de Tramuntana (aprovat pel Decret 49/2015, de 22 de maig), el de l'arxipèlag de Cabrera (aprovat pel Decret 47/2015, de 22 de maig), el de ses Salines d'Eivissa i Formentera (aprovat pel Decret 48/2015, de 22 de maig), el de coves, el de basses temporals, el de les albuferes de Mallorca, de Mondragó i des Trenc-Salobrar de Campos (aprovat pel Decret 14/2015, de 27 de març). Els tres primers plans de gestió foren objecte de l'informe jurídic de 7 de maig de 2015 i la resta foren objecte de l'informe jurídic 23 de febrer de 2015. En ambdós informes jurídics es va afirmar que "els citats plans de gestió no es subjecten a AAE perquè el procediment d'elaboració es va iniciar abans de l'entrada en vigor de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i es regia per la legislació anterior, a les Illes Balears, per la Llei 11/2006, d'AIA i AAE a les Illes Balears que exclou de dita avaluació al planejament ambiental (grup 1.5 i grup 2.b de l'annex III de la Llei 11/2006), així com tampoc requerien d'una avaluació de repercussions ambientals, de conformitat amb el que estableix l'article 45.4 de la Llei 42/2007, de patrimoni natural i de la biodiversitat i l'article 39.1 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental

(LECO), per quan tenen relació directe amb la legislació dels esmentats llocs”.

El procediment del Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca que ara ens ocupa es troba en la mateixa situació quant a l'inici del procediment, ja que també es va iniciar abans de l'entrada en vigor de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i per tant es regia per la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears, la qual no subjecte els plans de gestió Natura 2000 a avaluació ambiental estratègica.

Tot i això, una de les conclusions de l'informe jurídic de 17 de maig de 2019 és la següent: «Des del punt de vista procedimental, el Pla de Gestió Xarxa Natura 2000 de Barrancs i Puigs de Mallorca podria estar subjecte a avaluació ambiental estratègica, d'acord amb el prevists als articles 6.1.a) i 6.2.c) de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, si l'esmentat Pla estableix el marc per a la futura autorització de projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental i que es refereixen a determinades matèries o si estableix el marc per a l'autorització en el futur de projectes que no compleixin els demés requisits prevists o mencionats a l'article 6.1.a). En tal sentit, ha de quedar acreditat a l'expedient que l'esmentat Pla de gestió no està inclòs en l'àmbit d'aplicació de l'article 6.1.a) o 6.2.c) de la Llei estatal d'avaluació ambiental, a la vista de les actuacions i mesures incloses al Pla.»

El Pla de gestió conté a l'apartat 7.3 les mesures i accions de conservació que permeten aconseguir els objectius de conservació plantejats, agrupats en tres categories:

- Actuacions: accions operatives d'aplicació directa en l'àmbit del pla de gestió per al control de determinades pressions o amenaces i per a la recuperació de l'estat de conservació favorable de determinats hàbitats i determinades espècies (objectius específics 1 i 2).
- Mesures reglamentàries: preceptes o regles l'aplicació de les quals en l'àmbit de gestió permetria la regulació de determinats usos i activitats que exerceixen pressió o amenaça sobre els tipus d'hàbitats i les espècies (apartat 9 del Pla).
- Directrius: mesures de caràcter general que faciliten l'execució d'altres mesures. Es refereix bàsicament a la coordinació d'agents, l'establiment d'acords, difusió, etc. (objectius específics 4 i 5).

Vist el contingut del Pla de gestió Natura 2000 de barranc i puigs de Mallorca i en particular l'apartat 7.3 -que és el que estableix les mesures apropiades per mantenir l'espai Xarxa Natura 2000 en un estat de conservació favorable- es pot afirmar que no estableix, amb caràcter general, el marc per a la futura autorització

de projectes.

En primer lloc, cal recordar que l'objecte de la normativa en matèria d'avaluació ambiental és l'avaluació ambiental dels plans, programes i projectes que puguin tenir efectes significatius sobre el medi ambient (article 1 de la Llei 21/2013 i article 1 de la Llei 12/2016) i que els plans de gestió Natura 2000 no són objecte d'avaluació de repercussions ambientals perquè el seu objecte és precisament el de gestionar un lloc de la xarxa ecològica europea Natura 2000, per la qual cosa té relació amb directa amb la seva gestió i és necessari per a aquesta, als efectes prevists a l'article 39 de la Llei 5/2005. Així mateix, és l'instrument que ha d'incloure els objectius de conservació del lloc i les mesures apropiades per mantenir els espais en un estat de conservació favorable, d'acord amb l'article 46.1 de la Llei 42/2007. Així, els plans de gestió són els documents necessaris per garantir el bon estat de conservació dels hàbitats i les espècies per els quals es varen declarar els llocs d'importància comunitària.

En segon lloc, cal indicar que la pràctica majoria d'objectius operatius del Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca es tradueixen en mesures que contenen prestacions de caràcter intel·lectual (estudis, cartografia, investigació, actualització de bases de dades, estudis de localització, inventaris, modelitzacions, etc.), per la qual cosa difícilment entren en la definició de «projecte» establerta per la normativa d'avaluació ambiental. Són exemples d'aquests objectius operatius els següents: 1.1 (disposar de cartografia d'hàbitats d'interès comunitari), 1.2. (treballs d'investigació i estudis), 1.3 (actualització dels formularis normalitzats de dades dels espais), 1.4 (estudi de seguiment de l'estat de conservació d'elements clau), 1.5 (estudis de localització d'espècies al·lòctones invasores), 1.6 (inventari de cavitats d'interès per a quiròpters), 1.7 (vigilància i prevenció, avaluació de riscos de línies elèctriques, estudis i inventari de barreres físiques...), 1.8 (modelització matemàtica de l'evolució dels HIC...), 1.9 (cartografia de zones d'escalada, parapent, i altres activitats esportives), 1.10 (impuls de la investigació sobre la biodiversitat i ecologia), 1.11 (delimitació i cartografia de la xarxa viària i camins), 1.12 (recopilació de publicacions d'investigació, informes i treballs), entre d'altres.

Pel que fa a les actuacions de caràcter material (incloses en l'objectiu final 2), cal distingir aquelles que ja formen part d'una planificació sectorial existent (com pot ser el cas de totes aquelles actuacions dutes a terme en desplegament de la planificació forestal: pla forestal de les Illes Balears, instruments de gestió forestal sostenible, pla general d'incendis forestals, plans comarcals de defensa contra incendis), respecte d'aquelles altres que no s'executen sota l'empara d'un pla sinó que són accions directes (categoria dins la qual s'haurien d'analitzar, cas per cas, si tenen la consideració de projecte legalment sotmès a avaluació ambiental). El Pla incorpora un recull de les mesures necessàries per garantir aquest estat favorable de conservació. En alguns casos es defineixen noves mesures de gestió, però una part important del pressupost del Pla es deu a què es reflecteixen mesures que ja formen part d'una planificació sectorial existent les quals estan

contingudes en altres documents de gestió ja aprovats (com ara els plans forestals o els plans de conservació i/o recuperació d'espècies protegides) Per tant, les actuacions que es duuguin a terme en desplegament de la planificació forestal, de protecció d'espècies o altra planificació sectorial, són actuacions que hauran de ser objecte, si s'escau, de la corresponent avaluació ambiental en el marc del corresponent procediment substantiu.

D'altra banda, es discrepa de l'informe jurídic sobre la consideració de que els objectius operatius 1.5 (realitzar estudis de localització d'espècies al·lòctones invasores o assilvestrades), 1.7 (reforçar la vigilància i prevenció d'enverinament de fauna carronyera), 1.11 (delimitació i cartografia de camins), 2.2 (control de població de la cabra assilvestrada), 2.3 (control d'espècies exòtiques invasores) i 2.6 (promoció de campanyes de neteja) puguin ser el marc per a la futura autorització de projectes, tant sigui perquè és més que dubtós que entrin en la definició de projecte de l'article 5.3 b de la Llei 21/2013, o perquè es tracta del desplegament ordinari de les funcions administratives exercides en el marc del Decret que estableix les competències de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (Decret 24/2015, de 7 d'agost), funcions que no requereixen d'autorització o que no s'emmarquen dins cap projecte sinó que fa part de la tasca habitual d'un sector de l'Administració pública territorial o instrumental.

Finalment, cal tenir en compte que les mesures previstes en els objectius operatius 2.5.2, 2.5.3, 2.5.4 i 2.5.5 són mesures incloses en plans de gestió anteriors (com per exemple, en el Pla de gestió Natura 2000 de la Serra de Tramuntana) que no foren objecte de cap consideració jurídica en el seu moment.

En definitiva, es considera que l'esmentat Pla de gestió no està inclòs en l'àmbit d'aplicació de l'article 6.1 a o 6.2 c de la Llei estatal d'avaluació ambiental.

Tot i això, i atès que sembla que les actuacions que han pogut generar dubtes entorn a si constitueixen el marc per a la futura autorització de projectes són les previstes a l'objectiu final 2, es considera pertinent introduir -amb una finalitat aclaridora - un segon paràgraf a l'apartat 7.3 del Pla de gestió, amb la redacció següent:

"Les actuacions a executar en desplegament de la planificació forestal i de prevenció d'incendis forestals previstes a la taula 17 d'aquest Pla de gestió s'entenen sense perjudici de la necessitat, si escau, d'avaluar ambientalment aquests plans i les actuacions derivades d'aquesta."

4. En relació amb la vigència del Pla, es modifica l'apartat 2.2 del Pla d'acord amb les observacions indicades.

5. En relació amb l'observació sobre que el llistat d'hàbitats i de fauna sembla típic d'una ZEPA que de llocs d'interès comunitari LIC que es transformen en ZEC, convé aclarir que el llistat d'hàbitats i d'espècies és el que es recull en els formularis normalitzats de dades, els quals es van emplenar en el moment de la declaració d'aquests espais com a LIC. No obstant això, el pla recull una actualització d'aquests hàbitats i espècies en funció de la millor informació disponible.
6. En relació amb el comentari sobre què *"es vol fer constar que considerar com a pressió i amenaça l'agricultura (6.1.1 Albufera) o els cultius (comunitats d'aigua dolça i mosaic pinar-brezal-pastizal, quiròpters) no contribueix al manteniment del sector primari que es troba en decliu i pot anar en contra d'altres previsions del Pla que reconeixen el valor del sector primari"*, convé aclarir que el fet de considerar l'agricultura com a pressió o amenaça en cap cas es refereix al manteniment de l'activitat agrària existent, si no que es refereix a la creació de nous conreus en terrenys forestals ocupats per els hàbitats inclosos dins els elements clau albuferes, comunitats d'aigua dolça i mosaic pinar-bruguerar-pastures, que podria afectar també a les espècies protegides de quiròpters incloses en aquest element clau, donades les característiques ecològiques, la singularitat i la fragilitat d'aquests hàbitats i espècies.
7. En relació amb la consideració de que determinats projectes que no tenen la consideració de projectes (apartat 8.3 del Pla), l'informe jurídic esmenta que *"es tenen serioses dubtes que aquestes actuacions o activitats no tenguin la consideració de projectes a efectes de l'avaluació de repercussions ambientals, atès el concepte de projecte contingut a l'article 5.3.b) de la Llei 23/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. En el mateix sentit, altres actuacions o activitats relacionades i que no es consideren projecte i que sembla que ho són (per exemple actuacions de manteniment de camins, reparacions i reformes interiors de construccions existents,...), per la qual cosa la direcció general haurà d'analitzar la seva possible supressió o modificació, malgrat aquesta qüestió pugui plantejar greus problemes de gestió"*. Al respecte cal indicar, en primer lloc, que no s'ha de perdre de vista el context de la definició de projecte, que no és altra que establir aquelles actuacions que, pel fet de poder suposar una intervenció en el medi natural, requereix que sigui avaluada en el marc d'un procediment ambiental. Essent així, un interpretació excessivament extensiva del concepte projecte portaria a l'absurd de concloure que qualsevol actuació té la consideració de projecte, inclosa la simple presència humana en l'entorn natural. Tot i això, un cop analitzat aquest comentari i el llistat inicial, es modifiquen les actuacions contingudes a l'apartat 8.3 del Pla, passant les actuacions que plantegen dubtes a l'apartat 8.2 per a què s'avaluïn cas per cas, i deixant aquelles que no requereixen d'autorització substantiva i, en conseqüència, no seran objecte de cap procediment ambiental, com pot ser per exemple les tasques de manteniment ordinari de la xarxa viària, d'acord amb el que preveu l'article 146.3 de la Llei 12/2017, de 29 de

desembre, d'urbanisme de les Illes Balears. Així mateix, s'aprofita per clarificar la redacció d'aquest apartat 8.2.

8. En relació a considerar directament relacionades a la gestió del lloc els plans de defensa contra incendis promoguts per la direcció general competent i els instruments de gestió forestal sostenible, el Servei Jurídic considera que aquests plans s'han de subjectar a avaluació de repercussions ambientals i en el seu cas a avaluació ambiental estratègica, sense que sigui possible, jurídicament i amb caràcter general considerar que aquests plans estan directament relacionats amb la gestió del lloc i no es subjecten a avaluació de repercussions i a avaluació ambiental estratègica, citant per a això jurisprudència del Tribunal Constitucional. S'incorpora aquesta observació al Pla modificant l'apartat 8.2, en concret eliminant els paràgrafs segon i tercer.

9. En relació a la contaminació acústica, l'informe jurídic considera que s'hauria de donar una redacció més acurada d'aquest apartat amb la finalitat de no provocar l'absurd de la prohibició de música a tot l'àmbit de l'espai del lloc de Xarxa Natura 2000, en els termes indicats en aquest apartat. Sobre aquesta qüestió, convé aclarir que l'àmbit d'aplicació serà l'establert en la normativa de la matèria (Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears). Per tal que la redacció de l'apartat 9.2.9 quedi més precisa, es canvia la seva redacció, incorporant que mitjançant resolució del conseller es delimitaran les àrees concretes de silenci o alta sensibilitat acústica, prèvia tramitació del corresponent expedient administratiu. Serà en aquestes àrees on no es podrà emetre música ni emprar cap tipus de megafonia, altaveus, ni sistema d'amplificació de renou que pugui generar molèsties o afectar a la fauna, complint amb la normativa relativa a les àrees de silenci i d'alta sensibilitat acústica que requereixen una especial defensa contra el renou.

10. En relació al sobrevol d'aeronaus, apartat 9.2.6 l'informe jurídic considera amb la finalitat de complimentar la previsió continguda a la DA 11 de la Llei 42/2007, evitant la interposició d'un recurs contenciós administratiu o d'un conflicte positiu de competències, és imperatiu donar una nova redacció a l'apartat 9.2.6 de l'avantprojecte que podria ser la mateixa que la continguda a la Llei 2/2017, de 27 de juny, abans esmentada. En conseqüència, es modifica l'apartat 9.2.6 en la línia apuntada per l'informe jurídic, afegint l'esment també al Reial decret 1180/2018, de 21 de setembre, pel qual es desplega el Reglament de l'aire i les disposicions operatives comunes per als serveis i procediments de navegació aèria i es modifiquen el Reial decret 57/2002, de 18 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de circulació aèria; el Reial decret 862/2009, de 14 de maig, pel qual s'aproven les normes tècniques de disseny i operació d'aeròdroms d'ús públic i el Reglament de certificació i verificació d'aeroports i altres aeròdroms d'ús públic; el Reial decret 931/2010, de 23 de juliol, pel qual es regula el procediment de certificació de proveïdors civils de serveis de navegació aèria i el seu control

normatiu, i el Reglament de la circulació aèria operativa, aprovat pel Reial decret 601/2016, de 2 de desembre.

11. En relació amb les recuperacions de cultiu, l'informe jurídic manifesta que aquestes actuacions (recuperació de cultiu o eliminació de vegetació forestal, de parcel·les amb presència de tortuga) no es poden considerar actuacions de relació directa amb la gestió del lloc, per les conseqüències que això té, és a dir, no subjecció a avaluació de repercussions ambientals i, en el seu cas, a avaluació d'impacte ambiental. En conseqüència, resulta obligat la nova redacció d'aquest apartat en els termes indicats.

Sobre aquesta qüestió convé aclarir que el Pla incorporava les prescripcions establertes en la llei agrària balear. No obstant, es considera adient i necessari modificar l'apartat 9.3.4 d'acord amb les indicacions del servei jurídic. Ara bé, no es pot obviar la regulació de les recuperacions de cultiu que fa la llei agrària (sense perjudici 42/2007) i per això, i en base a l'article 81.4 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, s'afegeix un condicionant a aquestes activitats.

12. En relació amb el comentari relatiu a les proves esportives, de l'apartat 9.2.2, sobre les què el Servei Jurídic considera que en relació al paràgraf primer d'aquest apartat no és acceptable, des del punt de vista jurídic, que un pla aprovat per decret es remeti a una circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 17 de maig de 2017 sobre tramitació i avaluació de l'afecció de les activitats esportives en els espais de la Xarxa Natura 2000, per la qual cosa s'ha de suprimir aquesta referència. Sobre aquesta qüestió, cal aclarir que la circular de 17 de maig de 2017 s'ha emès d'acord amb l'article 39.9 de la Llei 5/2005. En conseqüència, s'afegeix la remissió a l'article 39 de la Llei 5/2005 per tal d'evitar confusions. Per tal de seguir el mateix criteri, aquesta previsió s'afegeix també a l'apartat 9.2.3.
13. En relació al comentari sobre l'apartat 9.2.12 «zones de restauració ecològica i zones crítiques», l'informe jurídic indica que s'haurien d'adoptar determinades cauteles o garanties per la restricció del que ara són actuacions d'usos recreatius i abans eren sobre ús públic, com per exemple afegir que la resolució s'adoptarà en base a informes tècnics i prèvia tramitació de l'oportú procediment amb audiència a l'interessat. Es modifica l'apartat 9.2.12 seguin les indicacions i s'afegeix en l'apartat esmentat que "la resolució es farà en base a un informe motivat, prèvia audiència als interessats, en el marc de la tramitació d'un procediment administratiu".
14. En relació a la observació de l'informe jurídic sobre l'esperit de la Llei de contaminació acústica, segons la qual les zones de silenci o d'alta sensibilitat acústica haurien de quedar perfectament definides i justificades i no referir-se a tot l'àmbit de l'espai Xarxa Natura 2000 Barrancs i Puigs de Mallorca, es remet al què s'ha dit anteriorment sobre l'apartat 9.2.9.

15. En relació a la «prohibició i limitació d'estacionament fora de les àrees d'aparcament habilitats» de la norma 9.2.7, així com «la circulació de vehicles», l'informe jurídic esmenta que res cal objectar llevat de la prohibició d'aparcaments en «*aquellos lugares expresamente prohibidos por el órgano gestor*», per quan suposa una carta en blanc per establir noves prohibicions, que s'hauria de concretar i acotar, i establir-se en base a un informe motivat, en el marc d'un procediment, amb audiència de l'interessat. S'incorpora l'observació i es modifica la redacció de l'apartat 9.2.7, afegint que la prohibició d'estacionament per l'òrgan gestor haurà de fer-se mitjançant resolució, en base a un informe motivat i prèvia audiència als interessats, en el marc de la tramitació d'un procediment administratiu.

16. En relació amb «l'activitat forestal» regulada en l'apartat 9.5.5, es diu que des del punt de vista jurídic, només cal objectar que, malauradament, no és possible limitar la repoblació a espècies de procedència insular, per quan això podria anar en contra del principi de la unitat de mercat i de les llibertats comunitàries. Respecte a aquesta observació, convé aclarir els següents aspectes:
 - L'existència de diferències genètiques entre poblacions, i principalment les lligades a caràcters de creixement, producció i adaptació, té el seu reflex pràctic en la definició de grans unitats per a la comercialització de materials forestals de reproducció (MFR). Per a les espècies a les quals s'aplica un sistema de certificació de materials de reproducció, es defineixen unitats de comercialització en els materials identificats i seleccionats, que corresponen a divisions en la seva distribució geogràfica en grans regions. Aquesta unitat bàsica en l'esquema de la UE i de l'OCDE és la regió de procedència. La regió de procedència és "per a una espècie o subespècie determinades, la zona o el grup de zones subjectes a condicions ecològiques uniformes en les quals es troben fonts llavoreres o rodals que presenten característiques fenotípiques o genètiques semblants, tenint en compte límits d'altitud, quan escaigui". (Reial decret 289/2003, de 7 de març, sobre comercialització dels materials forestals de reproducció, Art 2.f.). A Espanya les regions de procedència s'han establert segons dos mètodes: el mètode divisiu i el mètode aglomeratiu. El mètode aglomeratiu, amb lleugeres modificacions, s'ha seguit per a establir les regions de 18 espècies de les quals es tenia un major coneixement quant a la seva distribució i patrons de variació, generant límits de les regions diferents per a cada espècie. Per la seva part el mètode divisiu ha conduït a la divisió del territori nacional en 57 regions de procedència aplicables a 39 espècies o gèneres, la demarcació dels quals s'ajusta a límits administratius. Legalment, les regions de procedència han estat oficialment establertes per la Resolució de 28 de juliol de 2009, de la Direcció General de Recursos Agrícoles i Ramaders, per la qual s'autoritza i publica el Catàleg Nacional de les Regions de Procedència relativa a diverses espècies forestals. Com es pot observar en l'esmentada resolució, hi ha espècies, com ara el pi (*Pinus halepensis*) o l'alzina (*Quercus ilex*), per a les què s'ha definit com a regió de procedència

específicament Mallorca. El tema de les regions de procedència és un tema viu que es va actualitzant. Per tal de garantir l'adaptació genètica i la supervivència del MFR en el camp, es considera necessari mantenir l'exigència de la procedència insular.

- La importació de planta de fora de les illes és una de les principals causes d'introducció d'espècies al·lòctones i/o invasores en el nostre territori. Les conseqüències ambientals que aquestes noves espècies poden produir en el medi poden ser devastadores.

Per tot l'anterior, es considera adient mantenir la redacció de l'apartat 9.5.5 del Pla.

17. En relació amb els «altres usos o activitats que prohibeixen instal·lar parcs eòlics o solars» en apartat 9.9.2 del Pla, l'informe jurídic observa que "L'informe de valoració d'al·legacions accepta l'al·legació i canvia la redacció de l'antic apartat 7.3.6.2 per el del nou apartat 9.9.2 de l'esborrany de 2018 del pla, en el sentit de permetre la implantació d'instal·lacions fotovoltaïques sobre cobertes de forma integrada a qualsevol edificació sempre que se destini a l'autoconsum. Des del punt de vista jurídic, es valora la modificació, malgrat es planteja sinó segueix essent massa restrictiva, atès l'àmbit territorial d'aplicació del Pla". Sobre aquesta observació convé aclarir que el Pla especifica el tipus d'instal·lacions que estan permeses, sense que en cap cas s'entenguin com a prohibides els altres tipus d'instal·lacions, les quals hauran de passar una avaluació de repercussions ambientals, d'acord amb l'establert a l'article 39 de la Llei 5/2005.
18. En relació amb l'observació relativa a la vulneració del dret a la propietat i llibertat d'empresa, l'informe jurídic comparteix el criteri de l'Informe de valoració d'al·legacions i d'acord amb aquest criteri proposa incorporar el que ja s'ha indicat abans a diferents apartats del número 7 de l'esborrany de 2017 (ara núm. 9 de l'esborrany de 2018) que les adients resolucions es dictaran previ informe motivat, en el curs d'un procediment administratiu i amb audiència als interessats. Les modificacions a què fa referència aquesta observació ja han estat introduïdes en els apartats corresponents, segons l'exposat anteriorment.
19. En relació als sistemes dunars, l'informe jurídic considera que la prohibició de qualsevol tipus de vehicles no autoritzats per la platja i pel sistema dunar és massa estricta i la prohibició de navegació a la zona humida llevat de casos d'autorització per motius de gestió, és també massa restrictiva. Sobre aquesta observació, cal dir que els sistemes dunars són ecosistemes fràgils i molt sensibles a les pertorbacions, en els quals és molt important la conservació del primer front dunar, per tal de garantir la conservació de les zones dunars posteriors. Per tal d'aclarir millor la interpretació d'aquest article, es modifica la redacció per tal d'aclarir la interpretació d'aquest apartat i no donar a entendre que la prohibició és genèrica. En aquest sentit, s'afegeix en la redacció que el pas de persones en els sistemes platja duna està permesa també en els camins existents, sense que es considerin

camins les dreceres creades en la zona dunar. Pel què fa a la navegació en la zona humida, i per tal de què es tenguí clar de què s'està xerrant, convé aclarir que la zona humida existent en el futur ZEC de na Borges és una petita zona humida d'important rellevància econòmica, la conservació de la qual és prioritària. Permetre la navegació en aquesta zona (que a més és una activitat de la què mai s'ha tingut constància) seria totalment contraproduent per a la seva conservació.

20. En relació a l'al·legació del Col·legi d'Enginyers de Forest de Balears en la què es sol·licita que s'han de considerar directament relacionades a la gestió del lloc els plans de defensa contra incendis promoguts per la direcció general competent i els instruments de gestió forestal sostenible, tal com ja s'ha indicat, el servei jurídic no comparteix el criteri del Servei de Planificació. Sobre aquesta observació, ens remetem a l'indicat anteriorment.
21. En relació a l'apartat 10 relatiu a la zonificació, l'informe jurídic considera que l'Annex II sobre cartografia, que defineix una sèrie d'àrees en els 4 ZEC és poc comprensible, segons la documentació tramesa al servei jurídic i el fet és que hauria de ser per a qualsevol persona, a efectes de seguretat jurídica. Sobre aquesta observació cal dir que l'annex II de cartografia reflecteix una sèrie de mapes relatius a l'àmbit territorial de cada ZEC, la distribució dels hàbitats i de les espècies dins l'àmbit del Pla, les zones de restauració ecològica i els elements clau. Cada un d'aquests conceptes han estat explicats en la memòria del Pla. Cal dir que un pla de gestió és un document tècnic complex que requereix una lectura acurada. Tot i això, s'ha intentat simplificar agrupant els hàbitats i espècies d'interès comunitari en elements clau per tal de facilitar la seva comprensió. Això s'ha fet pensant també en la interpretació de les mesures reglamentàries, les quals es considera que han estat redactades de la forma més clara possible.
22. Respecte a la inclusió d'una nova categoria en la zonificació en relació a la prohibició de música (antic apartat 7.3.1.13 i actual apartat 9.2.9), sobre àrees de silenci o alta sensibilitat acústica, ens remetem a l'exposat anteriorment.
23. Respecte als «ajuts de fons europeus» de l'apartat 11 del Pla, l'informe jurídic, considera que és una declaració programàtica, amb poc valor jurídic i que no vincula ni pot vincular els futurs plans de desenvolupament rural, que es podria completar fent referència a la situació en el vigent PDR de les Illes Balears. En relació a aquesta observació, efectivament és una declaració programàtica que ha de tenir en compte l'òrgan que tramiti subvencions en aquesta matèria i en aquest sentit s'afegeix un darrer paràgraf a l'apartat 11 del Pla en el què s'indica les convocatòries de subvencions en aquesta matèria tindran en compte l'indicat en aquest apartat.
24. En relació a l'observació relativa a l'apartat 12.1 del Pla, s'elimina d'aquest apartat la referència a la vigència del pla, que ja queda regulada en l'apartat 2.2.

25. Pel que fa a l'observació sobre els objectius i indicadors de seguiment, apartat 12.5, aclarir que la taula 18 és únicament d'indicadors de seguiment. Respecte a que si les mesures contingudes poden ser o no el marc per a la futura autorització de projectes, es remet a l'exposat anteriorment.
26. Respecte a l'observació sobre l'idioma dels formularis normalitzats de dades de l'annex I del Pla, cal aclarir que estan redactats en anglès perquè aquests formularis es generen automàticament d'una base de dades estàndard a nivell europeu que està en aquest idioma i que proporciona la Comissió Europea als estats membres.
27. En relació amb les observació respecte a l'Avantprojecte de decret, s'incorporen totes les observacions realitzades en l'informe jurídic.
28. En relació amb l'observació a.1 de l'informe jurídic complementari de 20 de maig de 2019 en el que s'esmenta la necessitat d'incorporar en el Pla la referència al Decret 25/2018 en l'apartat 9.6.1 sobre la Posidònia, es modifica l'apartat 9.6.1 del Pla de gestió, per tal de fer la remissió al Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, tot especificant el control que ha de fer l'Administració sobre aquesta retirada de restes mortes.
29. En relació amb l'observació a.2 de l'informe jurídic complementari sobre la retirada de residus a les platges, l'informe esmenta que, conforme a la Llei de Costes de 1988 (art. 115.d) aquesta retirada de residus a les platges és una competència municipal i la Comunitat Autònoma, per raó de tractar-se d'un espai de Xarxa Natura 2000, i en ús de les competències que li atribueix l'Estatut d'Autonomia en matèria de Medi Ambient, pot establir normes que modulin i estableixin les condicions concretes de la retirada de residus a les platges. En conseqüència, es proposa fer referència a que aquesta retirada de residus és una competència municipal i que està permesa la retirada en els termes que estableix l'apartat 9.6.2. Sobre aquesta observació, es modifica l'apartat 9.6.2 del Pla de gestió, introduint un primer paràgraf en el què es fa esment a la competència municipal de la retirada de residus a les platges.
30. En relació amb l'observació a.3 de l'informe jurídic complementari sobre la prohibició de punts fixos de recollida de residus a les platges (apartat 9.6.3) incloses en el ZEC, l'informe qüestiona si aquesta és una bona opció, ja que si els usuaris no se'n duen els residus que creen aquests poden quedar repartits per la platja. Sobre aquesta qüestió cal indicar que aquesta previsió de l'apartat 9.6.3 del Pla de gestió es fa tenint en compte les competències municipals sobre la retirada de residus i també amb l'objectiu de mantenir la naturalitat d'aquesta platja. No es pot obviar que en el cas que no es pugui garantir el buidatge periòdic d'aquests punts, es crearien acumulació i dispersió de fems per tot el ZEC. En aquest sentit, la seva prohibició es complementa amb les mesures de l'objectiu operatiu 4.1,

sobre l'educació ambiental als públic en general d'aquests espais i als actors socials implicats.

31. En relació amb l'observació a.4 de l'informe jurídic complementari, sobre la prohibició de l'extracció d'arena a les platges (apartat 9.6.4), l'informe diu que cal tenir en compte que aquesta prohibició s'ha d'entendre sense perjudici de les competències que corresponen a l'administració general de l'Estat segons la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, entre altres als seus articles 29 i 63. En aquest sentit, es modifica l'apartat 9.6.4 del Pla de gestió, per tal d'introduir que aquest previsió ho és sense perjudici de les competències que corresponen a l'administració general de l'Estat segons la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes i la tramitació ambiental que pertoqui.
32. En relació amb l'observació b de l'informe jurídic complementari, relativa a les activitats a la zona dunar (apartat 9.7), l'informe indica que, conforme a la Llei de Costes (art. 3.1.b) s'inclouen dins el domini públic marítim terrestre estatal les dunes fins al límit que resulti necessari per garantir l'estabilitat de la platja i la defensa de la costa. En definitiva, les dunes són domini públic estatal i les previsions de l'esborrany del Pla s'han d'entendre sense perjudici de les facultats que corresponen a l'Estat com a titular del domini públic marítim terrestre. Aquesta observació s'incorpora en el Pla afegint una previsió final a l'apartat 9.7, en el sentit que les activitats en zona dunar regulades en el Pla de gestió s'han d'entendre sense perjudici de les facultats que corresponen a l'Estat com a titular del domini públic marítim terrestre.
33. En relació amb l'observació b de l'informe jurídic complementari, relativa a les instal·lacions de temporada a les platges de l'àmbit territorial del Pla (apartat 9.7.4), l'informe considera que s'haurà de fer una nova redacció d'aquest apartat que faci referència no només a les instal·lacions de temporada sinó també a les obres o instal·lacions no desmuntables (art. 64.1 LC), sense perjudici dels projectes de competència estatal. Sobre aquesta qüestió, s'afegeix una previsió a aquest apartat per tal de preveure la prohibició també d'obres o instal·lacions no desmuntables, sense perjudici dels projectes de competència estatal, els quals hauran de passar la tramitació ambiental que pertoqui.

Conclusió

Per tot això, d'acord amb les observacions de l'informe jurídic de 17 de maig de 2019 i de l'informe jurídic complementari de 20 de maig de 2019 i l'exposat en aquest informe de valoració:

1. S'incorpora a l'informe de valoració d'al·legacions de 13 de juliol de 2019 el vist i plau del director general d'Espais Naturals i Biodiversitat.

2. Es modifica l'esborrany del Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca, en els termes indicats anteriorment.
3. Es modifica l'esborrany del Projecte de decret pel qual s'aprova el Pla de gestió Natura 2000 barranc i puigs de Mallorca, en els termes indicats anteriorment.
4. S'elabora una proposta d'acord al Consell de Govern pel qual es declaren zones especials de conservació (ZEC) quatre llocs d'importància comunitària (LIC) de la xarxa ecològica europea Natura 2000 a les Illes Balears, en els termes indicats anteriorment.

Palma, 21 de maig de 2019